

**Ομιλία του αναδόχου της Μαίρης Γεωργίου, που εκφωνήθηκε
στην κηδεία των θειψάνων των δολοφονηθέντων,
Σωτήρας, Μαίρης και Γιαννάκη Γεωργίου**

Τιμημένοι νεκροί,

Σήμερα γράφεται η τελευταία πράξη σ' ένα δράμα που κράτησε πέρα από 34 χρόνια. Από αυτούς που σας περίμεναν να γυρίσετε, ο πατέρας, η γιαγιά, ο παππούς και η μικρή αδελφή/θεία, δεν άντεξαν το μαρτύριο και έφυγαν με τον καημό σας.

Εμείς, όσοι μείναμε, αδέρφια, ανίψια, άληθοι συγγενείς και φίλοι, να'μαστε, παρόντες, για το θλιβερό καθήκον του ύστατου αποχαιρετισμού.

Αδυσώπητη η σκληρή πραγματικότητα κείτεται μπροστά μας σε τρία κασόνια/φέρετρα μ' ό,τι απόμεινε από τη γήινη υπάρξή σας, αγαπημένοι μας.

Θυσιαστήκατε στο βωμό ενός άρρωστου εθνικισμού και της τυφλής εκδικητικής ανθρωποειδών, που αμαυρώσαν ανεξίτηλα και τη γενιά και το έθνος τους.

Αγαπημένη Σωτήρα,

Αν κρατούσες ένα όπλο, σαν άληθη Σουηλιώτισσα, για να υπερασπιστείς το σπίτι, την τιμή και τα παιδιά σου, ίσως οι φονιάδες να' χαν έστω μια τυπική δικαιολογία ότι σας σκότωσαν πριν τους προλάβεις εσύ.

Εσύ, όμως, κρατούσες ένα νήπιο στην αγκαλιά, το Γιαννάκη, και από το χέρι ένα άληθο τρεμάμενο ελαφάκι, τη Μαίρη. Έτσι ανυπεράσπιστους σας βρήκε ο θάνατος. Τα θηρία δεν συγκινήθηκαν ούτε από την αθωότητα των παιδικών προσώπων ούτε από την αγωνία μιας μάνας να προστατεύσει τα παιδιά της. Τυφλωμένα από φυλετικό μίσος και μεθυσμένα από το αίμα άοπλων Ρωμιών, που είχαν ήδη αδιάκριτα σκοτώσει, κατακρεούργησαν και εσάς.

Τώρα που ο χρόνος άρχισε αναπόδραστα να ξεθωριάζει τη μνήμη, μας ρίνε να

† **Κηδεία**
Τους προσφιλείς μας

ΣΩΤΗΡΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
ετών 30

ΜΑΙΡΗ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
ετών 7

ΓΙΑΝΝΑΚΗ ΓΕΩΡΓΙΟΥ, 8 μηνών
(από το Παλαίκυθρο, εν ψυχρώ δολοφονηθέντες
από τους Τούρκους το 1974)

τα οστά των οποίων ανευρέθησαν πρόσφατα σε ομαδικό τάφο και ταυτοποιήθηκαν με γενετικό υλικό, κηδεύουμε από τον ιερό ναό Αγίας Παρασκευής στους Εργάτες σήμερα Σάββατο 14/2/09 στις 12.00μ. Της εορδίου ακολουθίας θα προστεί ο πανασιολογίστατος Αρχιμανδρίτης Βαρνάβας Κουσιάππας εκ μέρους της Ιεράς Μητροπόλεως Ταμασού και Ορεινής. Την Κυβέρνηση θα εκπροσωπήσει ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος Στέφανος Στεφάνου ο οποίος θα εκφωνήσει και τον επίκλητο λόγο.

Εισφορές θα γίνονται στο «Κάνε Μια Ευχή».

Οι τεθλιμμένοι:
Αδέρφια, τα ανίψια και λοιποί συγγενείς

Ξεχάσουμε οηότεηα ό,τι έγινε, να γυρίσουμε σεηίδα, να' ρθει ειρήνη στον τόπο. Το δρράμα όμωσ δεν τέηειωσε ακόμα, δυστυχώς. Το δρράμα θα τεηειώσει μόνο με την κάθαρση!

Η εν ψυχρώ δοηοφονία αθώων γυναικοπαίδων είναι από τα φρικτότερα εγκηήματα και όποιοι τα έπραξαν πρέπει να ηιογοδοτήσουν. Μα και αν ακόμα η ποιητεία είναι αδύναμη να προχωρήσει στις επιβαηηόμενες ενέργειες, να' ναι βέβαιοι οι φονιάδες όηι "έστι δίκης οφθαημόσ" και όηι οι Ερινύες θα τους καταδιώκουν μέχρι τον τάφο τους.

Ο στημένος πόηεμος του 1974, πέρα από τ' άηηα αγαπημένα πρόσωπα, εμένα μου πήρε κι ένα πνευμαηικό μου παιδί, τη Μαίρη, τα άγουρα κόκκαηα της οποίας θα κηδεύσουμε σε ηίγο. Ο Ηρώδης τότεσ Ξανάηησε στα χώματα του Παηαικύθρου μ' όηη του την αγριότητα. Συνοηικά έξι αθώα μικρά παιδιά αφανίστηκαν. Παιδιά που τίποτε δεν έπραξαν, για να προκαηέσουν τη μανία των φονιάδων τους.

Πριν 34 και κάτι χρόνια, όηαν η θύηηηα του ποηέμου δεν είχε ακόμα κοπάσει και την αγωνία μας τι να 'γιναν εκείνοι που 'μειναν πίσω ,προσπαηούσαμε να τη στεγάσουμε στα ανηίσκηνα της προσφυγιάς, έφτασε το μαύρο μήνυμα. Πιστεύεις ή δεν πιστεύεις ανεπιβεβαίωτες ηηηροφορίες; Λες: «Είναι δυνατόν να σκόηωσαν γυναικόπαιδα»; Και όμωσ, οι ηηηροφορίες ήταν, δυστυχώς, σωστές.

~~Θυμός, οργή τα συναισηήματα κι ένα παράπονο: «Γιαηί, Κύριε, δεν σκοηείνιαδες τα μάηια των μακηηηάρηδων, να μην κάνουν το αποηρόπαιο έγκηημα»;~~

Κι ύστερα τα βασανισηικά ερωηήματα: «Τι να 'γιναν τα κουφάρια; Ή μήπως...». Δεν ήηεηα να σπρώξω το ηιογισμό πιο πέρα. Ο συγκηηονισμός ήταν τέηοιος, που τα δόνηια μάτωναν τα χείηη και το δάκρυ κυηούσε ασταμάηητα. Κι επειδή δεν μπορείς να ξεχάσεις, οι νύχτες δύσκοληα φέρνουν τον ύπνο. Μα κι όηαν τον φέρουν, να 'σου οι οπηασίες των νεκρών με το παράπονο της εγκαηάηειψησ στο ηυπημένο βηέμμα τους να σε συνηροφεύουν μέχρι το ηυκαυγές.

Αγαπημένοι μας,

Τότεσ που 'γίνην το κακό, δεν μπορούσαμε ούτε ένα ηόγο να σας πούμε σαν ύστατο χαιρεηισμό, ούτε ένα ηουηούδι να αποηέσουμε στους πρόχειρους τάφους σας, ούτε ένα κανηήηι ν' ανάψουμε και να σας ηιβανίσουμε. Αργήσαμε πολύ γι' αυτό το χρέος. Το κάνουμε όμωσ έστω και σήηερα, τούηη τη σημαδιακή μέρα. Ο Θεός ας αναπαύσει τις ψυχές σας.

Για σένα, μικρέ μου άγγεηη, ποηυαγαπημένη Μαίρη, φύηαγα, δεν θα το πιστέψεις, ναι, φύηαγα τούτους τους ηίγους σηίχους που 'γραψα, αυηόρημηα τότεσ, δώρο ακριβό για σένα, για να μην σε ξεχάσω. Και τώρα που σε ξεπροβοδίζω, στους απαγγέηηω φωναηά, ίσως ηρημήσει και εμέ η ψυχή μου.

† **Κηδεία**

Κηδεύουμε την Κυριακή 8 Μαρτίου 2009 τις πολυαγαπημένες μας μητέρα-γιαγιά, αδελφές-θείες

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΛΙΑΣΗ
48 χρόνων

ΕΛΕΝΗ ΛΙΑΣΗ
25 χρόνων

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΛΙΑΣΗ
23 χρόνων

ΙΛΙΑΔΑ ΛΙΑΣΗ
18 χρόνων

ΛΟΥΚΑ ΚΚΑΪΛΟΥ
2 χρόνων

που δολοφονήθηκαν άνανδρα το 1974 στο χωριό Παλαίκυθρο τα οστά των οποίων βρέθηκαν μετά από 35 χρόνια σε ομαδικό τάφο και η ταυτότητά τους εξακριβώθηκε με τη μέθοδο DNA. Καλούμε όσους τιμούν τη μνήμη τους όπως παραστούν στην εξόδιο ακολουθία που θα τελεστεί από τον ιερό ναό Αποστόλου Ανδρέα στο Πλατύ Αγλαντζιάς, την Κυριακή 8 Μαρτίου στις 12:30μ.μ. Επικήδειο λόγο θα εκφωνήσει εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο υπουργός Εσωτερικών, Νεοκλής Συλικιώτης.

Οι τεθλιμμένοι:
Οικογένεια: Παναγιώτη Λιασή,
Οικογένεια: Γιώργου Λιασή,
Οικογένεια: Γιαννούλας Λιασή-Κκάλιου
και λοιποί συγγενείς

Η ταφή θα γίνει στο νέο Κοιμητήριο Αγλαντζιάς.

Αντί στεφάνων, παρακαλούμε να γίνονται εισφορές στο Συνδεσμο για παιδιά με καρκίνο «Κάνε μια Εύχη».

Επικήδειος από το Γιώργο Λιασή, 14χρονο το '74 παιδάκι, που βρισκόταν ανάμεσα στους 21 αμάχους στο σπίτι του Ανδρέα Σουππουρή και διασωθέντα, αν και είχε δεχθεί 11 σφαίρες στο κεφάλι και το κορμί του

Πέρασαν 35 χρόνια από το μαύρο καλοκαίρι του '74. Πέρασαν 35 χρόνια από το διπλό έγκλημα σε βάρος του τόπου μας, που ως συνέπεια είχε να πληγούν ποθητές οικογένειες, ανάμεσα στις οποίες και η δική μας. Μια οικογένεια που ποτέ δεν έβηξε κανέναν, ήσυχη, εργατική, με κύριο μέλημά της τη σωστή ανατροφή των παιδιών της και μια υποδειγματική παρουσία στην κοινωνία.

Για επτά χρόνια, αγαπημένη μου μητέρα, λόγω της απουσίας του πατέρα στο εξωτερικό, έπαιζες και το ρόλο του πατέρα. Τα κατάφερες όμως, όπως τα κατάφερες σε όλη σου τη ζωή. Μεγάλωνες 6 παιδιά και ήσουν εσύ ο προστάτης της οικογένειας. Μας φρόντιζες, μας έδινες συμβουλές για να γίνουμε χρήσιμοι και τίμιοι άνθρωποι στην κοινωνία. Δεν πρόηαβες, όμως, να δεις τα αποτελέσματα των κόπων σου.

Κι εσείς, αγαπημένες μου αδελφές, Λένια, Χριστίνα, Ιλιάδα, εργαζόσασταν από

μικρές και δε δίνετε σε κανέναν δικαίωμα για σχόλια. Έκανες όνειρα για τη ζωή σου, αγαπημένη μου Λένια. Εκτιζες το σπίτι σου, θα παντρευόσουν την επόμενη χρονιά, θα έκανες κι εσύ τη δική σου οικογένεια. Είχαμε περάσει μαζί, αν και μικρότερος εγώ, ωραία, ξέγνοιαστα τότε χρόνια. Παρόλο που ήμασταν φτωχή οικογένεια, το σπίτι μας γέμιζε από χαρά, γιατί ατενίζαμε όλοι όμορφο το μέλλον. Θεωρούσαμε ότι το μέλλον ανήκε σε εμάς. Δυστυχώς, όμως, στην καλύτερή σας ηλικία, ενώ είχατε όλη τη ζωή μπροστά σας, ήρθε η καταραμένη στιγμή για τον άδικο χαμό σας. Άδικα πηρώσατε με την ίδια σας τη ζωή τη βαρβαρότητα του ποθέμου, το φανατικό εθνικισμό που καθιεργήθηκε στον τόπο μας.

Αγαπημένε μας μικρέ Λουκά, πριν καν καταλάβεις τι σημαίνει χαμόγελο, σου το έκλεψαν από τα χείλη. Πριν καταλάβεις τι σημαίνει ζωή, σου την αφάισαν με τρόπο που δεν υπήρχε χειρότερος. Σου έκοψαν το νήμα της ζωής στην πιο τρυφερή ηλικία, λίγες μέρες μετά τα δεύτερα γενέθλιά σου.

Ούτε κι εσείς, παππού, γιαγιά και θείε, φταίξατε σε τίποτα. Ποτέ στη ζωή σας δεν ενοχήσατε κανέναν. Ήσουν περήφανος, αγαπημένε μας παππού, που έβγαθες παιδιά και εγγόνια άξια και χρήσιμα μέλη στην κοινωνία.

Ήρθε, όμως, το καλοκαίρι του '74. Τίποτα δεν προμηνούσε την επερχόμενη καταστροφή. Εμείς περιμέναμε όλοι τον πατέρα να γυρίσει από το εξωτερικό για το χαρούμενο γεγονός της βάφτισης του μικρού μας ξαδέρφου Γιαννάκη. Όμως, τα πράγματα έγιναν εντελώς διαφορετικά. Πρώτα το χουντικό πραξικόπημα και, κατόπιν, το φυσικό επακόλουθο του, η τουρκική εισβολή. Κανείς δεν περίμενε τέτοιες εξελίξεις. Δεν είχαμε την παραμικρή υποψία ότι οι καταστάσεις θα οδηγούσαν εκεί που οδήγησαν.

Αρχίζοντας ο δεύτερος γύρος του Αττίλα στις 14 Αυγούστου, μας βρήκε μόνους, αγαπημένοι μου. Ήμασταν όλοι στο σπίτι. Αργότερα, ξημερώματα, ήρθε και η θεία με τη Μαίρη και το Γιαννάκη, διότι το θείο τον κάλεσε το εθνικό καθήκον.

†

Κηδεία

Κηδεύουμε την Κυριακή 8 Μαρτίου 2009 τους πολυαγαπημένους μας, παππού-πατέρα, μητέρα-γιαγιά, αδελφό-θείο,

Ιωάννη (Γιαννάτζη) Μιχαήλ

77 χρόνων

Χριστίνα Ιωάννου - Μιχαήλ

70 χρόνων

Μιχάλη (Σιαλή) Ιωάννου - Μιχαήλ

40 χρόνων

που δολοφονήθηκαν άνανδρα το 1974 στο χωριό Παλαί-κυθρο τα οστά των οποίων βρέθηκαν μετά από 35 χρόνια σε ομαδικό τάφο και η ταυτότητά τους εξακριβώθηκε με τη μέθοδο DNA.

Καλούμε όσους τιμούν τη μνήμη τους όπως παρασούν στην εξόδιο ακολουθία που θα τελεστεί από τον Ιερό ναό Αποστόλου Ανδρέα στο Πλατύ Αγλαντζιάς, την Κυριακή 8 Μαρτίου στις 12:30 μ.μ.

Επικήδειο λόγο θα εκφωνήσει εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο υπουργός Εσωτερικών, Νεοκλής Συλικιώτης.

Οι τεθλιμμένοι:

Παιδιά, εγγόνια, δισέγγονα
και λοιποί συγγενείς

Η ταφή θα γίνει στο νέο Κοιμητήριο Αγλαντζιάς.

Αντί στεφάνων, παρακαλούμε να γίνονται εισφορές στο Σύνδεσμο για παιδιά με καρκίνο «Κόψε μια Ευχή».

Ηρθες κι εσύ, παππού, μαζί με τη γιαγιά και το θείο. Το ξημέρωμα αυτό μας βρήκε να ακούμε τους βομβαρδισμούς των αεροπληάνων και να κλαίμε, να ακούμε τις βόμβες να πέφτουν και να κρυβόμαστε κάτω από τα κρεβάτια. Τα μικρά παιδιά, ο Λουκάς, ο Γιαννάκης και η Μαίρη, έκλαιγαν ασταμάτητα.

Ποιος να δώσει κουράγιο, αγαπημένη μου μάνα, που εκείνη τη στιγμή ακόμα κι εσύ, η δυνατή, τα είχες χάσει! Όλοι κλαίγαμε, γιατί δεν ξέραμε τι θα γίνει. Κυριαρχούσε η αβεβαιότητα. Δεν θα ξεχάσω, αγαπημένη μου μητέρα, το κλάμα σου και την αγωνία σου για το γιο σου, τον Παναγιώτη, που τότε υπηρετούσε τη στρατιωτική του θητεία. Δεν ξέραμε τι να κάνουμε. Οι ώρες περνούσαν βασανιστικά. Ο φόβος και η αγωνία ήταν ζωγραφισμένη στα πρόσωπα όλων μας.

Κατά το μεσημέρι, που οι βομβαρδισμοί κάπως αραίωσαν, βγήκαμε έξω από το σπίτι, για να δούμε τι γίνεται στο χωριό. Μας κατέλαβε τότε απογοήτευση, που πολύ γρήγορα μετατράπηκε σε πικρία και μεγάλο παράπονο, καθώς εκείνη τη στιγμή καταλάβαμε ότι οι μισοί και πλέον κάτοικοι του χωριού το είχαν εγκαταλείψει. Άλλοι, εξαιτίας των πληροφοριών που είχαν, άφηνοι γιατί βγήκαν στα καφενεία και συνεννοήθηκαν μεταξύ τους να φύγουν, άλλοι γιατί κάποιος τους χτύπησε την πόρτα και τους είπε να φύγουν.

Εμάς, όμως, αγαπημένοι μου, η πόρτα του σπιτιού μας δεν χτύπησε. Ούτε έφτασε κάποια φωνή στ' αυτιά μας που να μας πεί να φύγουμε. Και όταν βρήκαμε κάποιο στρατιώτη, για να μπορούμε σε 1-2 αυτοκίνητα και εμείς, ήταν πλέον αργά. Οι δρόμοι εξόδου από το χωριό είχαν κλείσει από τους Τούρκους. Δεν υπήρχε τρόπος διαφυγής. Ετσι αναγκαστήκαμε να παραμείνουμε στο χωριό. Δεν το είχαμε επιλέξει. Οι συγκυρίες μάς υποχρέωσαν να μείνουμε και να εγκλωβιστούμε.

Η πόρτα του σπιτιού, όμως, που δε χτύπησε ώρες πριν, χτύπησε την επομένη, 15 Αυγούστου, ανήμερα της Παναγιάς. Και χτύπησε από τους Τούρκους, που μπήκαν για να καταλάβουν το χωριό. Οι πυροβολισμοί έπεφταν σαν βροχή. Άκουγες τζάμια να σπάνε, πόρτες να πυροβολούνται και να ανοίγουν.

Θυμάσαι, παππού και μητέρα, τότε που μέσα στο χαμό, ανοίξατε εσείς την πόρτα και βγήκατε έξω τινάζοντας λευκή πετσέτα προς τους Τούρκους στρατιώτες! Παραδινόμασταν, μητέρα και αδερφές μου, ης και ήμασταν στο πεδίο της μάχης. Αποτέλεσμα; Γίναμε αργότερα εύκολη λεία στα βρώμικα και διεφθαρμένα αισθήματα και προ πάντων στα αιματοβαμμένα χέρια των Τούρκων.

Παραδοθήκαμε, λοιπόν. Τι να πρωτοθυμηθώ, αγαπημένοι μου! Που μας έβγαλαν από το σπίτι και μας έστησαν όλους στον τοίχο γειτονικού σπιτιού για να μας ερευνήσουν; Στιγμές σαφώς πρωτόγνωρες, γεμάτες αγωνία.

Θυμάσαι, παππού, που, όταν όλοις όσοι μείναμε εγκλωβισμένοι μας συγκέντρωσαν στο σχολείο! Θυμάσαι που, όταν επέλεξαν ποιους θα έπαιρναν αιχμαλώτους, πήραν κι εμένα! Και τότε, μην αντέχοντας αυτό η μάνα μου, πήγες εσύ και τους μίλησες, τους παρακάλεσες με τα λίγα τούρκικα που ήξερες και τελικά με άφησαν!

Όμως, τα βάσανά μας τότε άρχιζαν. Ωστόσο, κανείς δεν μπορούσε να φανταστεί οτιδήποτε. Ήταν τότε που αποφάσισες, μητέρα, να πάμε όλοι στο σπίτι του γείτονα Ανδρέα Σουππουρή. Πήγαμε προσωρινά, για να μη νιώθουμε μόνοι μας στο σπίτι. Λες και κάτι να σου έλεγε μέσα σου ότι ο θάνατος με τους πολλούς είναι πιο γλυκός.

Πριν περάσουν δύο 24ωρα έφτασε η αποφράδα μέρα και στιγμή της 17ης Αυγούστου. Η τύχη όλων μας στα χέρια των Τούρκων πλέον. Μπήκαν μέσα στο σπίτι του φίλου Ανδρέα Σουππουρή και βγάζοντάς μας έξω μας πυροβολούσαν. Δε σεβάστηκαν τίποτα. Χτυπούσαν αδιάκριτα. Δεν τους σταματούσε τίποτα. Ούτε οι φωνές μας, ούτε τα παρακάλια μας αηλιά ούτε και τα κλάματά μας. Ούτε ο φόβος και το κλάμα του μικρού Λουκά και του βρέφους Γιαννάκη στάθηκαν ικανά να τους αποτρέψουν.

Πρώτα σκότωσαν εσάς, παππού και μάνα. Και πριν συνειδητοποιήσουμε τι έγινε, μας έσυραν από δω και από κει, μέχρι που μας ξάπλωσαν όλους κάτω και άρχισαν αυτό που είχαν στο νου τους. Να μας σκοτώσουν. Να πραγματοποιήσουν ένα συγγερό έγκλημα σε βάρος γυναικόπαιδων και γερόντων. Ουρλιαχτά, κλάματα, φωνές. Τα σκέπαζαν όλοι οι ασταμάτητοι πυροβολισμοί. Οι σφαίρες τους έπεφταν πάνω μας ανελέητα.

Δε γλιτώσατε το φριχτό θάνατο, αγαπημένη μου μάνα, αδελφές, μικρέ Λουκά. Ούτε εσείς παππού, γιαγιά και θείε. Γλιτώσα εγώ και η Γιαννούλα, μάνα, σοβαρά τραυματισμένοι και οι δυο. Γλιτώσαν ακόμα ο Πέτρος και ο Κώστας του Ανδρέα. Ίσως από τύχη, ίσως γιατί δεν αντιλήφθηκαν οι αιμοσταγείς ότι ζούμε, για να μας αποτελειώσουν.

Πέρασαν 35 ολόκληρα χρόνια που είστε μακριά μας. Όμως, είστε πάντα στο μυαλό μας, στις καρδιές, στις ψυχές μας. Για εμάς, τα εναπομείναντα παιδιά σου, αγαπημένη μου μάνα και αγαπημένες μας αδελφές, είναι σαν να μην πέρασαν αυτά τα χρόνια. Μοιάζει σαν να είναι χθες. Είναι σαν να σταμάτησε το ρολόι του χρόνου.

Μη γνωρίζοντας όλη αυτά τα χρόνια πού βρίσκεστε, το παράπονο και η πικρία μάς κυρίευαν και ολοένα μεγάλωναν. Ένα μεγάλο «γιατί» ήταν πάντοτε στο νου